

IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA

VALSTS PĒTĪJUMU PROGRAMMAS „LETONIKA LATVISKAS UN
EIROPEISKAS SABIEDRĪBAS ATTĪSTĪBAI” STRATĒGIKĀS VADĪBAS
PADOMES SĒDE

Protokols

Izglītības un zinātnes ministrijas *MS Teams* platformā

2021. gada 10. jūnijā

plkst. 16.00-17.45

Sēdi vada:

D. Stepanovs Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības,
zinātnes un inovāciju departamenta direktors

Piedalās:

G. Anča Latvijas cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības
organizācijas “SUSTENTO” valdes priekšsēdētāja,
(sēdē piedalās no plkst. 16.22 līdz 17.45)

A. Bukšs Tieslietu ministrijas tieslietu ministra biroja vadītājs

O. Cara Londonas Universitātes koledžas (*University College
London*) Izglītības institūta (*Institute of Education*)
lektore izglītības socioloģijā

S. Ēlerte Valsts prezidenta padomniece kultūrpolitikas
jautājumos

T. Ķencis Latvijas Jauno zinātnieku apvienības pārstāvis
(piedalās sēdē no plkst. 16.03 līdz 16.44)

E. Lange-Ionatamišvili NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centra
vecākā eksperte

D. Markus Latvijas Zinātņu akadēmijas pārstāve

D. Melbārde Eiropas Parlamenta deputāte (sēdē piedalās no 16.04
līdz 17.23)

I. Pauloviča Valsts kancelejas direktora vietniece valsts pārvaldes
jautājumos

B. Rivža Latvijas Zinātņu akadēmijas pārstāve

A. Vasiļjevs SIA “Tilde” valdes priekšsēdētājs (piedalās sēdē no
16.03 līdz 16.44, un no plkst 16.49 līdz 17.44)

I. Seržants Kristiana Albrehta universitātes Ķīlē (*Christian-Albrechts-Universität zu Kiel*) profesors (piedalās sēdē no plkst. 16.07 līdz 17.10)

U. Zariņš Kultūras ministrijas valsts sekretāres vietnieks kultūrpolitikas jautājumos

G. Zemītis Latvijas Zinātņu akadēmijas pārstāvis

Pieaicinātie eksperti:

M. A. Blūms Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta vecākais eksperts

L. F. Dreimane Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta Pētniecības programmu vienības vadītāja

V. Ernstsone Izglītības un zinātnes ministrijas Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta direktora vietiece valsts valodas politikas jomā

I. Kreišmanis Latvijas Zinātnes padomes pārstāvis

L. Vītiņa Latvijas Zinātnes padomes pārstāve

Protokolē:

L. Bužinska Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departamenta vecākā eksperte

Sēdes darba kārtība

Sēdes gaita

D. Stepanovs atklāj sēdi un:

- informē, ka šī sēde mērķis ir kopīgi izskatīt precizēto redakciju topošajai valsts pētījumu programmai
 - informē, ka protokola vajadzībām sapulces laikā tiks veikts video un audio ieraksts *MS Teams* e-vidē.
 - pateicas Latvijas Zinātņu akadēmijai un citiem par iesniegtajiem topošas valsts pētījuma programmas nosaukuma variantiem
 - informē, ka ir piedāvāts nosaukums “Letonika latviskas un eiropiskas sabiedrības attīstībai”.
 - vēršas pie padomes locekļiem ar jautājumu vai šis nosaukums ir atbalstāms vai precizējams.
- Sēdes dalībnieku viedokļi par nosaukumu topošajai valsts pētījumu programmai (VPP):

- B. Rivža, A. Vasiļjevs – Izsaka atbalstu
- D. Stepanovs: Pateicas un aicina vienoties par VPP virsmērķi un mērķi.
- D. Melbārde - Piedāvā virsmērķi (sarakstē) “Veidot Latvijā iekļaujošu latvisku un eiropisku zināšanu sabiedrību, kuras pamats ir demokrātiskās vērtības, latviešu valoda un kultūra.”
- O. Cara: Aktualizē, ka latviešu valoda un kultūra ietver vārdu *latvisks* un rosina, ka iespējams nevajadzētu divas to reizes atkārtot to topošās VPP nosaukumā.
- S. Ēlerte: iebilst un saka, ka Melbārdes kundzes piedāvātais variants ietver plašāku šo vispārinājumu, jo “valoda ir ļoti svarīga, kultūra - jā, demokrātiskais pamats, bet tas ka šī sabiedrība vispār tiek raksturota kā latviska ir svarīgi”.
- O. Cara: Vērš uzmanību uz pārrakstīšanās kļūdu
- [Sarakstē Melnbārde D. ieraksta nosaukumu]
- O. Cara: Man liekas, ka *latviskotu* nevajag, jo jau ir “Latvijā”, “latviešu valoda”, “kultūra” un tad vēl klāt *latvisku* - man liekas, ka lai ir īsāks un skaidrāks mērķis, jo šādi ir drusku par daudz.
- S. Ēlerte : Aktualizē, ka uzreiz nevar veidot eiropisku sabiedrību, ja mēs pazaudējam sevi kā pamatu, jo Eiropai nav jāattīsta latviskā identitāte. Eiropa jau ir daudzveidībā interesanta. Un tāpēc mūsu pašu - nevienai citai valstij - *latviskums* ir jākopj. Tikai Latvijai. Virsteikums rāda – kādu valsti, palīgteikums - rāda ar kādiem līdzekļiem. Viņi viens otru nedublē.
- D. Stepanovs: Vēršas pie pārējiem padomes locekļiem
- A. Vasiļjevs: Aicina iekļaut uzstādījumā *latviskuma* jēdzienu, jo ar ko nacionālās programmas uzdevums atšķiras salīdzinājumā ar starptautiskām programmām (piem., Apvārsnis Eiropa)? Tās ir vērstas uz kopējām Eiropas problēmām, mums Latvijā ir un svarīgas latviešu kultūrai.
- O. Cara : Aktualizē, ka nosaukumā jau ir minēta latviešu valoda un kultūra. Piedāvā izņemt ārā „eiropisko”

- D. Melbārde komentē, ka svarīgi, lai saglabājas *eiropiska* un *latviska*, tas ļoti skaidri parāda mūsu valsts un sabiedrības kopējo tiecību. Ja mēs atstātu tikai *eiropisku*, tad kāds varētu domāt, ka mēs te aicinām iet federālisma virzienā un atsakāmies no sava kodola un savas identitātes.
- D. Stepanovs: Aicina atbalstīt šādu piedāvājumu.
- G. Zemītis : Aktualizē jautājumu par mērķi.
- Vasiļjevs : Vērš uzmanību, ka mērķa formulējums ir samudžināts un skaidri nenolasās, kā arī neizvērs virsmērķi. Aicina veiksmīgāk pārformulēt mērķi un virsmērķi, lai tos var atstāstīt saviem vārdiem.
- G. Zemītis : Piekrīt, bet uzskata, ka tomēr ir diezgan būtiski, jo tur tiek pateikts, ko tad piedāvāts pētīt, vai nē. Aktualizē *etosa* jēdzienu (garīgais kopoījums). Vēlas aktualizēt un izrunāt mērķi.
- D. Markus: Ierosina, ka varbūt pie šī mērķa var atgriezties, kad ir izskatīti atsevišķi punkti, jo šis mērķis ir tāds, kurā ir vēlēšanās iekļaut to, ko mēs atspoguļosim.
- D. Stepanovs: Piekrīt un rosina doties tālāk. [Slaidis par 6.1.]
- G. Zemītis: Aktualizē, ka šeit izdalās 2 daļas - viena ir būtībā sociālajām zinātnēm, kad pēta atmiņas par vēsturi vai kā sabiedrība saprot vēsturi, otra, ka ir avotos balstītas zināšanas, kuras ir iegūtas no jauna, kas papildina. Šis formulējums ir ļoti labs. Viena daļa varētu būt saistīta Latvijas un latviešu kultūras mantojumu, tai skaitā nemateriālās kultūras mantojuma izpēti, idejām, filozofiskajām, tiesiskajām domas u.c. Atstāt tieši kā šeit (*prezentācijā*) ir atspoguļots punktos A, B, C. Otra daļa atstāt, lai paver iespēju no vairāku projektu pieteikšanai, balstoties no šiem mērķiem. Šajā sadaļā būtu nepieciešams precizējums. Lai arī mēs labāk saprotam, gatavojot VPP un cilvēki labāk saprot, gatavojot projekta pieteikumus.

[16:22 G. Anča pievienojas sarunai]

- D. Stepanovs aicina maksimāli precizēt atbilstoši priekšlikumiem, kas saņemti no Zinātņu akadēmijas...
- G. Zemītis atzīst, ka daudz kas ir ņemts vērā. Vēlas noskaidrot, vai var pieteikt vienu projektu, kurā ir jānosedz visā šajā projektā iekļautie jautājumi un jāsniedz atbildes.
- D. Stepanovs paskaidro, ka valsts pētījumu programmas mērķis ir gatavot starpdisciplināras, lielākas pētnieku grupas. Līdz ar to, ņemot vērā, iepriekšējo pieredzi, kad programma ir sākusies, tas būtu viens projekts, kas ietver vairākus apakšprojektus. Norāda, ka zinātniekiem būtu jāsadarbojas, jo pieceja nemainās.
- G. Zemītis norāda, ka dažas lietas dublējas un atkārtojas. Norāda, ka tēmas par Trešo atmodu un PSRS nodarīto zaudējumu atspoguļojumu ir šauras tēmas, un daudz svarīgāk būtu pētīt Satversmes simtgades jautājumus. Vērš uzmanību, ka šādi pāris neaktuāli jautājumi parādās pārāk konkrēti, tomēr kardināli pret to neiebilst. Norāda, ka tas neattiecas uz eiropiskās identitātes stiprināšanu.
- D. Stepanovs paskaidro, ka tas tika iestrādāts, ņemot vērā Tieslietu ministrijas prioritāti.
- G. Zemītis interesējas, vai Tieslietu ministrijai nekas par Satversmi nebija sakāms.

- S. Ēlerte piekrīt Zemītim.
- R. Vasiļjevs paskaidro, ka Tieslietu ministrija nākamajā gadā veidos vairākus pasākumus Satversmes simtgadei, kur uzrunās skolu jauniešus...
- G. Zemītis apstiprina, ka ideju ir sapratis.
- S. Ēlerte norāda uz to, ka Zemīša kungs vērsa uzmanību uz ļoti mulsinošu lietu, jo šajā punktā šobrīd ir iekļauti vairāki būtiski jautājumi, kurus vienā projektā nebūs iespējams aptvert. Ēlerte piedāvā padomāt par šī punkta sadalīšanu. Paskaidro, ka laiks sākot no pagājušā gadsimta četrdesmitā gada, kas ir bruņotās un nevardarbīgās pretošanās laiks, ir pētīts ļoti fragmentāri. Atzīst, ka to ļoti nozīmīgi ir pētījusi Blēras kundze. Norāda, ka tas nav pietiekami apzināts, bet ir svarīgs jautājums valsts stratēģiskajai komunikācijai. Jo ir svarīga apziņa un izpratne, kas tad īsti notika tajā laikā un kāda bija Latvijas tautas pozīcija. Vērš uzmanību, ka Satversmes atjaunošanas izpēte valstiskās nepārtrauktības kontekstā ir Valsts prezidenta kancelejas ierosinājums, nevis Tieslietu ministrijas. Ēlerte arī norāda, ka šī tēma ietver būtiskus aspektus, tāpēc tā iet kopā ar Trešās atmodas kustību. Aizrāda par kļūdu tekstā, jābūt "kustību izpēti" nevis "kustības izpēti". Nepiekrīt, ka šis laiks ir izpētīts. Norāda, ka tas ir pētīts ļoti fragmentāri, piemēram laiks, kad Latvijas Republikas Augstākā Padome lika pamatu likumdošanai, kādā mēs šobrīd dzīvojam - gan labai, gan sliktai - nav izpētīts vispār. Uzsaka, ka visi šie virzieni ir svarīgi. Ēlerti izbrīna, ka ir vēlme, lai kāds iesniedz projektu, kurā tiktu aptverta latviešu lokālā identitāte vai kultūras telpas identitāte, vai ideju vēsture kopā ar Satversmes atjaunošanu. Aicina izteikt viedokļus par to, ko tur var darīt?

D. Stepanovs piedāvā sadalīt šo punktu divos projektos.

S. Ēlerte piedāvā nodalīt C punktu.

D. Stepanovs piekrīt šim priekšlikumam.

G. Zemītis neiebilst pret Trešo atmodu. Jūt pateicību visiem, kas tam pielikuši roku. Atzīst, ka tas ir labs piedāvājums kopumā. Apskata C punktu.

A. Vasiļjevs paskaidro, ka tas kādēļ vispār piedāvāts atsevišķi ietvert nevardarbīgo un bruņoto pretošanos, PSRS nodarītos zaudējumus, arī Augstākās Padomes lomu Trešās atmodas kustības kontekstā, bija fakts, ka viņi nesaskatīja, ka vēstures sadaļa ir izdalīta atsevišķi. Paskaidro, ko no sākotnējiem formulējumiem bija grūti noprast, tāpēc piedāvā šādi definēt. Norāda, ka šāds definējums ir pietiekami plašs, kas neizslēdz iespēju pretendēt uz šo tēmu pētījumiem un finansējumu arī. Piekrīt, ka var neprasīt izdalīt atsevišķi, bet, viņaprāt, tā izklausās konkrētāk, līdz ar to tiek nodots konkrēts vēstījums. Ierosina diskutēt par to, vai C punktu nevajadzētu pārvērst par virspunktu. Norāda, ka ir apmierināts, ka tas ir apakšpunkts un izmaiņām vajadzību nesaskata. Jautā kolēģiem, ko dos tas, ka viņš tiks izdalīts kā atsevišķs punkts?

S. Ēlerte paskaidro, ka runa ir par to, ka varētu izdalīt to kā atsevišķu projektu.

D. Stepanovs paskaidro, ka šim uzdevumam ir divi projekti un tas ir atbalstāms, jo zinātniekiem nebūs mākslīgi jāapvienojas, lai nosegtu šādu uzdevumu vienā projektā.

A. Vasiļjevs cer, ka nevajadzēs visu aptvert vienā pētījumā. Paskaidro, kāpēc iekļauti PSRS nodarītie zaudējumi, jo tā var integrēt šo stāstu Letonikā.

E. Lange pauž, ka viņas skatījumā (6.1) C apakšpunkts ir ļoti svarīgs, ko apliecina arī NATO stratēģiskās komunikācijas izcilības centra pētījumi. Vēstures izpratne un latviskā identitāte, arī eiropēiskā identitāte, ir cieši saistītas. Izcilības centrs ir veicis pētījumus par manipulācijām ar vēsturiskajiem jautājumiem, par to, kā tas ietekmē dažādas auditorijas. Pilnībā atbalsta Ēlertes kundzes ierosinātos papildinājumus šim punktam. Uzsver, ka valsts nepārtrauktības jautājums, gan pārējie jautājumi būtu ļoti svarīgi valsts stratēģiskajā komunikācijā.

D. Stepanovs aicina izteikties Tomu Ķenci.

T. Ķencis vēlas ierosināt paskatīties ne tikai no satura, bet arī no tā, kā programmu īstenojot, sekmēt augstāku zinātnisko kvalitāti un konkurenci. Ierosina šo tēmu formulēt aptverošāk, nesaskaldīt uz divdesmitā gadsimta otrās puses vēsturi vai divdesmitā gadsimta beigu vēsturi, bet skatīties, kuras zinātnieku komandas, par kādām tēmām piedāvā kvalitatīvāku pieteikumu, lai šis nodalījums nekļūtu ierobežojošs.

D. Stepanovs paskaidro, ka šī programma tiek īstenota projektu veidā, un tas projekts, kurš konkursā tiks novērtēts ar augstāko zinātnisko vērtējumu, iegūs tiesības to īstenot. Dod vārdu Caras kundzei.

O. Cara pauž, ka jau iepriekšējo reizi bija radusies neskaidrība. Viņa izsaka piekrišanu, ka katrs uzdevums nav viens projekts. Norāda, ka 6.1. punkta kontekstā tiek izskatīti arī 6.2., 6.4., 6.5.. Norāda, ka to visu nav iespējams ievietot vienā projektā. Atgādina, ka iepriekšējā sanāsmē tika minēts, ka uzdevumi ir kā atsevišķi konkursi, kur var pieteikties. Izpētes virzieni ir tie virzieni, kur to projektu var īstenot, bet īstenot var jebkuru – kombinācijā vai tikai vienu no apakšuzdevumiem. Cara aicina nespīst zinātniekus mākslīgā veidā kombinēt lietas, kas nav kombinējamās. Uzskata, ka uzstādījums “viens uzdevums ir viens projekts” ir pārpratums. Aicina to apspriest, lai skaidrāk nodalītu lietas.

D. Stepanovs norāda, ka pētījums ir saistīts ar VPP, kuru īsteno starpdisciplināras pētnieku grupas, kas sanāk kopā un īsteno vienu lielāku uzdevumu. Atgādina, ka šis nav konkurss, kur pētnieki piedāvā savus risinājumus fundamentālajās zinātnēs. Atgādina, ka šis ir valsts pasūtījums un valsts definē kādu rezultātu sagaida no zinātniekiem.

O. Cara iebilst un norāda uz to, ka visu kopā nevar īstenot, jo pastāv bažas, ka tas netiks paveikts kvalitatīvi. Atgādina par pieejamajiem naudas resursiem. Atgādina, ka tas ir viens punkts, un, ka visu pārklāt nav iespējams. Ierosina paskatīties, kuram ir zināšanas, prasmes, kuru no apakšuzdevumiem viņi pieteiksies īstenot. Aicina izvērtēt zinātnieku atbilstību. Norāda, ka lietderīgi jāizmanto gan zinātniskie resursi, gan valsts nauda.

D. Stepanovs norāda, ka nevar noteikt dažādas variācijas, jo iesniegumi var atšķirties un tos kopā nevarēs salikt un izvērtēt. Norāda, ka jārada vienādas iespējas ar vienādiem iepriekš zināmiem nosacījumiem, lai šo projektu varētu īstenot. Stepanovs atgādina, ka šāda prakse jau pastāv piecpadsmit gadus un galvenais ir uzdevuma īstenošana.

O. Cara ierosina samazināt uzdevumu skaitu. Pauž bažas, ka pētījums varētu būt nekvalitatīvs, ja apvieno visus apakšpunktus. Vēlreiz norāda uz to, ka nav iespējams atbildēt uz visiem šiem uzdevumiem, lai tos īstenotu.

B. Rivža ierosina, ka tās, kas pēta, varētu būt dažādas institūcijas, piemēram, LU pētītu A punktu, RSU B punktu un kāds cits institūts C punktu, ko beigās apvienotu vienā projektā.

O. Cara atbalsta šādu ierosinājumu un norāda, ka, viņsprāt, tas varētu būt vienīgais risinājums. Cara kā vienīgo iebildumu min ierobežoto institūciju skaitu Latvijā. Norāda uz to, ka tas nerada vienlīdzīgas iespējas sevišķi nelielo, bet prasmīgāko institūciju vidū, kas nespēj apvienoties un piedalīties.

D. Stepanovs norāda, ka zinātniskās institūcijas Latvijā ir lielas, kā piemēru min LU. Tas nenozīmē, ka viena zinātnieku grupa piesakās vienā projektā vienam uzdevumam, otrā piesakās otrā. Stepanovs nesaskata šiem Caras iebildumiem pamatojumu. Norāda uz institucionālajiem sadarbību projektiem, kur piesakās vairākas institūcijas, vairāki konsorcijsu tipa projekti. Stepanovs šo projektu salīdzina ar Apvārsni 2020, kur viena mērķa sasniegšanai piedalās vairākas valstis.

S. Ēlerte atgādina, ka šie ir divi uzdevumi. Ēlerte norāda, ka A un B punkti ir ļoti saistīti, kur identitātes ir ietekmējušas gan idejas, gan filozofiskā, gan tiesiskā domas, gan ētiskā...

D. Stepanovs apstiprina, ka jau iepriekš ir izteicis piekrišanu.

S. Ēlerte atgādina, ka C punkts iet atsevišķi.

D. Stepanovs vēlreiz piekrīt, ka uzdevumu 6.1. jāsadala divos uzdevumos, kur viens ir A un B, bet otrs uzdevums ir C.

G. Zemītis piekrīt Ēlertes kundzei, ka punktus A un B vajag apvienot, jo filozofiskā, reliģiskā, idejas doma ar identitātēm iet kopā. Zemītis uzskata, ka C punkts ir pietiekami komplicēts un tas varētu būt atsevišķs uzdevums. Zemītis saredz tajā institucionālas sadarbības iespējas.

[16:44 A.Vasiļjevs, T. Ķencis atslēdzas no sēdes]

D. Stepanovs aicina dalībniekus izteikt komentārus.

E. Lange izsaka atbalstu C punkta nodalīšanai atsevišķā uzdevumā, uzskata to par ļoti svarīgu.

D. Stepanovs aicina turpināt par izglītības transformāciju. Jautā, vai par to būs diskusija.

E. Lange iebilst pret ievietotajiem paskaidrojumiem angļu valodā. Lange izsaka piedāvājumu iekļaut šos terminus dokumenta sākumā vai beigās un nedefinēt, kas tas ir. Norāda uz to, ka šādai programmai paskaidrojumi angļu valodā nepiedien.

D. Stepanovs paskaidro, ka ievietojumi angļu valoda ir tikai paskaidrojoši, un ka tiesību aktā paskaidrojumi angļu valodā netiks iekļauti.

E. Lange izsaka pateicību par skaidrojumu.

D. Markus grib izteikties Sociālo zinātņu ekspertu komisijas vārdā. Atgādina, ka mērķī ir rakstīts "Ilgspējīga Latvijas valsts attīstība", kur Latvijas valsts ir arī Latvijas ekonomika. Norāda uz cilvēku kapitāla nepieciešamību. Norāda uz C punktu par "salāgošana mūsdienās un nākotnē nepieciešamām prasmēm un kompetencēm". Norāda uz cilvēkam nepieciešamām prasmēm un kompetencēm nākotnē. Jaunajā koalīcijas memorandā ir liels uzdevums veidot viedo reindustrializāciju, kas dos iespēju vienmērīgai teritorijas attīstībai. D. Markus norāda, ka trešais punkts ir vairāk ekonomisks. Arī izglītības digitalizācija ir ekonomisks punkts, kā

arī jautā, vai te ir vieta darbaspēka nepieciešamajām prasmēm un kompetencēm un norāda, ka viņiem arī būtu svarīgi piedalīties konkursā no ekonomiskās puses.

“Latvijas mantojuma, izaicinājuma Latvijas ilgtspējai” tā programma ir nākamās jaunās programmas turpinājums, kur liels uzsvars tiek likts uz Latvijas valsts attīstību. D.Markus norāda, ka no visiem projektiem šis ir vienīgais, kur varētu būt iezīmēta Latvijas valsts ekonomiskā attīstība, darba tirgus, nozares, reindustrializācija. Markus jautā, kā to varētu veikt, vai tas ir saprotams, vai trešo punktu jāpapildina?

D. Stepanovs norāda, ka šis punkts ir vispārīgi formulēts un ir par prasmēm un kompetencēm, veicinot viedo reindustrializāciju, kas ir šaurs aspekts. Ja šī programma ir vērsta uz Latvijas kultūru un mantojumu, un latviešu valodu, tas būtu šādā veidā. Dod vārdu Initai Paulovičai.

I. Pauloviča norāda, ka šī sadaļa ļoti neiekļaujas topošajā VPP, jo tas ir konsultantu uzdevums izstrādāt metodiku un risinājumu vienai problēmai. Pauloviču neapmierina formulējums, nesaredz tam dziļāku pētniecības jēgu kā negatīvo piemēru min pirmo punktu “Situācijas analīze”. Vērš uzmanību tam, ka neparādās vēsturiskie, kultūras un psiholoģiskie aspekti. Norāda, ka mācīšanās tipi, mācīšanās veidi ar paaudzēm mainās, bet šie aspekti netiek iekļauti, lai gan tās ir ļoti būtiskas sadaļas kopējā jaunajā mācīšanās modelī. Atzīst, ka formulējums ir diezgan primitīvs. Norāda, ka C punkts par mūsdienu salāgošanu ar nākotnē nepieciešamām prasmēm un kompetencēm izklausās pēc NVD ikgadējā pasūtījuma ziņojuma. Rosina izglītības speciālistiem, izglītības pētniekiem ielikt dziļāku saturu, mūsdienīgo mācīšanos, mūsdienīgo sistēmu.

[16:49 A.Vasiļjevs pievienojas sēdei]

D. Stepanovs paskaidro, ka saturu piedāvāja Valsts izglītības satura centra kolēģi, kuriem šis uzdevums ir ārkārtīgi svarīgs. Vērš uzmanību uz to, ka paļaujas uz Valsts izglītības satura centra speciālistiem, kas to noformulēja. Aicina pārējos atbalstīt kolēģus.

B. Rivža pauž atbalstu I.Paulovičas un D.Markus teiktajam par to, ka jāiekļauj ekonomiskais virziens un jāparāda arī mācīšanās modeļi. Aicina par to padomāt. Norāda, ka nevajag runāt par prasmēm un kompetencēm, jo prasmes ir viena no kompetences sastāvdaļām un šajā kontekstā vērš uzmanību arī uz izmantoto liekvārdību.

A. Vasiļjevs piekrīt iepriekšējām runātājām par C punkta formulējumiem, kur pētnieciskais aspekts un jaunpienesums zināšanām nav nolasāms. Norāda uz aspektu iekļaujošā izglītība, kam jāpievērš īpaša uzmanība. Kā šo procesu atvērt bērniem ar īpašām vajadzībām un kāda tam ir sociālā bāze. Norāda uz to, ka tas prasa jaunas un atšķirīgas izglītības pieejas un metodes.

B. Rivža norāda, ka vienā no tālākajiem punktiem iekļaujošā izglītība ir ļoti labi atspoguļota.

A. Vasiļjevs ierosina iekļaujošo izglītību likt zem viena izglītības transformācijas procesa, lai tas nav atsevišķs punkts. Norāda uz to, ka bērni ar īpašām vajadzībām ir normāla izglītības procesa dalībnieki, nevis atšķirīgi uztverama grupa.

B. Rivža piekrīt A.Vasiļjevam, bet arī norāda, ka tas ļoti labi iekļaujas un iederas arī prezentācijā redzamajā punktā.

D. Stepanovs piedāvā kompromisu, ka iekļaujošo izglītību ielikt kā horizontālu mērķi pašā uzdevuma priekšmetā. Jautā pārējiem dalībniekiem, vai ir pareizi sapratis domu. Norāda, ka vienlaikus saprot, ka iekļaujošā izglītība nav tikai par bērniem ar īpašām vajadzībām, un ka tas aptver daudz plašāku loku.

S. Ēlerte piebilst A.Vasiļjeva kunga teiktajam, ka šī punkta formulējums nav tik blīvs un iezemēts kā citi punkti, bet aicina cienīt Izglītības un saturs centra vajadzību. Izlasot prezentācijā redzamos punktus, Ēlertes kundzei ir skaidrs, ka runa ir par pašreiz notiekošo izglītības reformu. Norāda uz padziļinātu zināšanu nepieciešamību. Atbalsta uzlabojumus.

D. Stepanovs rosina sapulces dalībniekus iesūtīt priekšlikumus. Sola tos izskatīt un pārrunāt ar Izglītības un saturs centra kolēģiem. Izsaka priekšlikumu pāriet uz nākamo tēmu Demogrāfija un migrācija, kas loģiski iekļaujas no iepriekšējās programmas. Dod vārdu Melbārdes kundzei.

D. Melbārde informē, ka savus komentārus par izglītības tēmu nosūtīs rakstiskā veidā, jo nepaguva izteikties. Izsaka pateicību, ka viņas priekšlikumi par migrāciju ir ņemti vērā.

D. Markus interesējas, vai šo prezentāciju būs iespēja saņemt un izpētīt.

D. Stepanovs paskaidro, ka prezentācija tiks precizēta un izsūtīta sēdes dalībniekiem. Atkarībā no iesūtītajiem precizējumiem būs zināms, vai būs vajadzīgas vēl viena padomes sēde.

S. Ēlerte norāda uz mazu niansi C punktā. "Starptautisko talantu piesaiste un noturēšana". Ēlerte norāda, ka būtu svarīgi piesaistīt un noturēt arī Latvijas talantus, lai nepazaudētu ar viņiem saikni. Neizprot, ko nozīmē "starptautiskie talanti", norāda uz precīza formulējuma nepieciešamību.

D. Stepanovs paskaidro, ka ar to ir jāsaprot arī vietējie talanti. Lūdz L. Dreimani interpretēt šo punktu.

L.F. Dreimane paskaidro, ka arī iepriekšējā programmā bija gan "talantu noturēšana" ar cerību arī "talantu atgriešana", tomēr ierosina uzlabot formulējumu, jo apzinās, ka esošais formulējums var radīt pārpratumus.

D. Melbārde interesējas, vai minētie "talanti" ir tikai kultūras, zinātnes un radošo industriju jomā. Piedāvā pievienot "tai skaitā", jo norāda, ka arī tehnoloģiju jomā var būt talanti, kā arī citās jomās, kas šobrīd nav minētas. Ierosina "starptautisko talantu" vietā iekļaut "starptautiski atzīto talantu", norādot uz to, ka tas būtu par cilvēkiem, kas ir ieguvuši starptautisko atzinību starptautiskā līmenī. Aizrāda, ka šī brīža formulējums ir ierobežojošs.

D. Stepanovs lūdz atkal pievērsties prezentācijas slaidam.

A. Vasiļjevs norāda, ka iesniedzis rakstisku ierosinājumu, kur piedāvā papildināt ar "tai skaitā, augsto tehnoloģiju sfēra".

D. Stepanovs apstiprina formulējuma maiņu.

S. Ēlerte pauž neizpratni, vai no prezentācijā redzamā punkta ir saprotams tas, ka ir centieni piesaistīt talantu arī dažādos uzņēmēju sadarbības tīklos, pasaules ārstu kongresos un sadarbībās, vai dažādās profesijās, pat ja nav atzīts starptautiski. Vērš uzmanību vai ir saprotams, ka visus šo latviešus gribam paturēt savā sadarbības lokā? Ierosina, ka jaunā

formulējumā vajadzētu pievienot klāt kā šī sadarbība attīstās, kā to varētu uzlabot. Norāda uz to, ka prezentācijā redzamais punkts ir plašāks, bet šobrīd tas pilnībā neparāda savu saturu. Ierosina vēlāk rakstiski to precizēt.

D. Stepanovs jautā, vai risinājums būtu noņemt iekavas, lai ar piemēriem neizceltu vienas vai otras nozares talantus.

S. Ēlerte norāda, ka runa ir par diasporu, ko mēs gribam noturēt Latvijas sadarbības areālā. Ierosina varbūt neiedziļināties talantos, bet tā vietā minēt diasporu, jo šeit šī sadarbība neparādās.

D. Stepanovs iesaka minēt, ka mērķis ir ne tikai veicināt reemigrāciju, bet arī sadarbību, jo Latvijas diasporas locekļi varētu būt arī Latvijas vēstneši tajās zemēs. Norāda, ka, ja mēs runājam par zinātnisko darbību, akadēmisko darbu, tad mums būtu ļoti būtiski, lai viņi aicinātu Latvijas zinātnisko institūciju studējošos vai pētniekus pie sevis uz praksēm, tādā veidā veicinot sadarbību. Uzskata, ka ideja ir skaidra, šis punkts tiks papildināts un piedāvāts ar papildināto redakciju. Mudina vēl precizēt, ja kādam ir labas idejas. Piedāvā pievērsties ceturtajam punktam.

A. Vasiļjevs piekrīt izteiktajiem piedāvājumiem mainīt uz “starptautiski atzītajiem talantiem”, un norāda, ka šī brīža redakcija nav veiksmīga. Norāda uz to, ka mūs interesē ne tikai pirmā kalibra zvaigznes, bet interesē arī noturēt un nepalaist ārā jauniešus, kas aizbrauc studēt uz ārzemēm un paliek tur strādāt, kļūstot par atzītajām personām. Iesaka nediskriminēt un ietvert arī jaunos profesionāļus. Vasiļjevs norāda, ka mums ikviens ir svarīgs.

D. Stepanovs atzinīgi izsakās par komentāru. Norāda uz ceturto punktu prezentācijā “Inovatīva un iekļaujoša pārvaldība”. Dod pāris minūtes izlasīšanai. Paskaidro, ka tas ir turpinājums jau esošajā programmā definētajiem, gan attiecībā uz pārvaldību, gan uz komunikāciju.

L.F. Dreimane piebilst, ka šajā punktā uzsvars ir uz noturību, un, ka šis laiks ir parādījis, ka ir demokrātijas apdraudējumi caur sabiedrības neieinteresētību un neiesaisti, caur to, ka ir neērti iesaistīt sabiedrību, ka nav zināšanu, kā ar to komunicēt. Norāda, ka tas rada apdraudējumus Latvijas sabiedrībai un valstij. Dreimane vērs uzmanību uz to, ka ir bijuši centieni panākt, lai tas parādītos dokumentā. Ierosina kolēģus iesūtīt precizējumus, kurus varētu pievienot. Pievērs uzmanību faktam, ka uzsvars ir uz noturību.

D. Stepanovs dod vārdu Iljam Seržantam, taču Seržantam ir problēmas ar mikrofonu. Stepanovs lūdz iesniegt komentāru rakstiski.

O. Cara norāda uz to, ka pašreizējā redakcija sākums ir mazliet negatīvs, bet B punkts izsaka to pozitīvākā veidā, kā pirmo liekot “sabiedrības veidošanu un īstenošanu, vai iesaistīšanos”, bet pēc tam “noturību pret dažāda veida apdraudējumu”. Norāda, ka vajadzētu uzsvērt, ka nav jau tik traki Latvijā, ka pastāv ne tikai apdraudējumi, bet arī labi iesaistīšanās modeļi, ko vajadzētu atbalstīt un veicināt tālāk un to būtu vērts pētīt. Ierosina vairāk pievērsties pozitīvajiem aspektiem.

[16:57 I. Seržants atslēdzas no sēdes]

D. Stepanovs izsaka pateicību par komentāru. Ierosina priekšlikumus kā to uzlabot un rosina iesniegt citas idejas rakstveidā. Interesējas, vai kādam vēl ir komentāri. Rosina, ja komentāru

nav, turpināt prezentācijas izskatīšanu. Nākamā sadaļa ir latviešu un lībiešu valoda. “Latviešu valodas attīstība divdesmitajā gadsimtā un tās valstiskā loma”. Aicina izteikt komentārus. Atgādina, ka par šo jautājumu iekšējā sarakstē bija vismazāk komentāru. Lūdz, ja ir precizējumi, iesniegt tos rakstveidā. Nākamā tēma.

A. Vasiļjevs atgādina, ka par šo punktu bija iesūtījis rakstisku priekšlikumu.

D. Stepanovs sola to iestrādāt.

[16:58 I. Seržants pieslēdzas sēdei un ieraksta tērzētavā: „Ar lielu nožēlu pamanīju, ka, salīdzinot ar 9.06. redakciju, punkti 6.5 un 6.6 tika būtiski pārredīgēti, atkal atgriezoties pie tradicionālā kursa ar blakuszinātniskajiem virzieniem kā, piemēram,

- praktiskā terminrade (zinātniskie termini mēdz rādīties zinātniskā darba gaitā nevis mākslīgi tos pārtulkojot no angļu valodas)

- terminoloģiju izstrāde ir tomēr lietišķā nozare

- terminoloģiju datu bāzes papildināšana nav pētniecisks darbs manā uztverē

Savukārt uz Latvijas valodniecības modernizāciju vērsts teikums "mūsdienu latviešu valodas pētniecība ar statistiskās, vizualizācijas un korpusa veidošanas un analīzes metodēm, jauni lingvistikas virzieni" tika pilnībā izslēgts!!!”]

V. Ernstsone komentē papildinājumus par terminoloģiju. Norāda, ka par šo ir bijusi plaša diskusija, kad tika izstrādātas Valsts valodas politikas pamatnostādnes. Min, ka viens no uzdevumiem ir attīstīt akadēmisko latviešu valodu, latviešu terminoloģiju un terminradi kā zinātniskās darbības daļu. Norāda uz to, ka tā ir būtiska sadaļa terminu izstrādē, jo virknē zinātņu nozaru nenotiek terminrade, jo to nevar klasificēt kā zinātnisko darbu. Norāda uz to, ka ir svarīgi to iekļaut valsts pētījumu programmā, atsevišķi minot zinātņu nozares. Ernstsone norāda, ka par to vēl var diskutēt. Atgādina par I. Seržanta jautājumu, ka ir pazudis teikums par mūsdienu latviešu valodas pētniecību ar statistiskās vizualizācijas un korpusa veidošanas un analīzes metodēm un jauniem lingvistikas virzieniem. Norāda uz to, ka vienā uzdevumā to visu ir grūti ietvert, bet jebkurā no valodniecībām būtu jāizmanto šīs metodes, un jāattīsta jauni virzieni.

D. Stepanovs izsaka cerību, ka Seržanta kungs ir apmierināts ar izteikto komentāru.

A. Vasiļjevs norāda, ka attiecībā uz terminoloģijas sadaļu vajadzētu pieminēt terminoloģiju ne tikai valodniecībā un literatūrzinātnē, bet arī tautsaimniecības nozarē. Norāda, ka tas ir ļoti svarīgi, lai attīstītu un koptu latviešu valodu gan zinātnē, gan praktiskos lietojumos.

V. Ernstsone norāda, ka pie 6.5.1. ir jāpapildina.

D. Stepanovs aicina turpināt sēdi, izskatot sadaļu “Latvijas lingvistiskā daudzveidība”.

A. Vasiļjevs norāda, ka ir izlaists punkts 6.5.2. Vērš uzmanību, ka jaunajā redakcijā ir būtiski jauni formulējumi. Paskaidro, ka runa ir par 6.5.2. un norāda uz to, ka viss ir ļoti konkrēti, bet nav visaptveroši. Nesaprot, kāpēc ir iekļauti vieni aspekti, bet nav iekļauti citi, kas varētu būt nozīmīgi. Aicina pie šī punkta piestrādāt.

[17:10 I. Seržants atslēdzas no sēdes]

D. Stepanovs paskaidro, ka ir priekšlikums par terminoloģijas attīstību kā horizontālu uzdevumu.

G. Zemītis aizrāda, ka tas nav saistīts ar terminoloģijas punktu, bet ir saistīts ar 6.5.2. Lūdz uz jautājumu atbildēt Ernstsoni.

V. Ernstsone norāda, ka šeit ir iekļauti tie uzdevumi, kas ir jau bijuši iepriekšējā versijā, tātad nedzirdīgo zīmju valoda, pieejamības risinājumi. Paskaidro, ka ir papildināts ar citādu formulējumu „korpusa un runas apstrādes tehnoloģijas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām”, lai gan tas ir iekļaujoši. Norāda, ka ir papildināts ar funkcionāliem vārdiem latviešu valodas gramatikā un fonētika. Ernstsone norāda, ka sadaļas nosaukums ir “Valodas korpusi un tehnoloģijas”, kuram nesaredz finansējuma iespējas. Norāda, ka ir nepieciešams pētīt arī sociālos medijus un iekļaut jaunākos valodas datus. Pieļauj diskusijas vajadzību par formulējumu, kas vairāk virzīts uz fonētiku, runas korpusiem, kas nav pietiekami izveidoti, lai tos varētu attīstīt fundamentālo pētījumu projektos.

A. Vasiļjevs piekrīt, ka korpusi ir svarīga bāze pētījumiem. Vērš uzmanību uz to, ka ir konkrēti minēta platforma, vārdnīcu platforma, kas vairāk izskatās pēc tehnoloģiska, nevis pētnieciska uzdevuma. Norāda, ka arī korpusiem būs vajadzīgas platformas pārvaldībai. Jūt neizpratni par to, kāpēc vienas ir minētas, bet citas nav, vai tikai minētas kā atsevišķs uzdevums, vai daļa no pētnieciskā procesa, kur tā virsuzdevums ir vārdnīcu izstrāde. Norāda, ka platforma ir tehnoloģiskais līdzeklis. Pieļauj, ka tas ir formulējuma jautājums.

B. Rivža piekrīt, ka tas būtu rīks pētniecībai, dažādu vārdnīcu izstrādei, ka tas ir secīgs, pēctecīgs uzdevums esošajai valsts pētījumu programmai, kur tās iestrādes ir. Aicina nepazaudēt šo labo iestrādi un pieminēt to. Aicina turpināt to izmantot pētnieciskiem nolūkiem, nevis platformu platformas dēļ.

D. Stepanovs aicina Ernstsoni komentēt.

V. Ernstsone vērš uzmanību uz to, ka A punkts ir papildināts ar tulkzinātņi, kontaktlingvistiku, ka ir iezīmēti vairāki virzieni, kuros nepieciešams strādāt, ņemot vērā apzinātos uzdevumus un pasākumus pētniecības darbā, kas ir ietverti Valsts valodas politikas pamatnostādņēs. Norāda, ka šeit var paredzēt tikai zinātnes finansējumu. Vērš uzmanību uz to, ka atsevišķi minētas specifiskas datubāzes, gan korpusi. Jautā, vai to vajag, vai var tikai aprakstoši. Norāda uz to, ka tam ir jābūt padomes lēmumam.

D. Stepanovs jautā, vai šāds formulējums ir diskutējams. Lūdz sniegt komentārus. Norāda, ka vēl varēs komentēt gala redakciju. Aicina turpināt diskusiju.

V. Ernstsone vērš uzmanību tam, ka šajā uzdevumā vairāk ir izvērsts lībiešu valodas attīstības virziens. Norāda, ka tas ir novirzīts no otrās uzdevuma sadaļas, no valodas daudzveidības. Atgādina, ka lībiešu valoda nav latviešu valoda. Norāda uz to, ka Valsts pētījumu programmā redzama jauno pētnieku paudze, kas pēta lībiešu valodu.

S. Ēlerte norāda, ka viņa atbalsta lībiešu valodas pētīšanu, bet šaubās, vai B punkts ir par pētīšanu. Pauž domu, ka tur runa vairāk ir par nometnēm, kurās māca lībiešu valodu.

V. Ernstsone paskaidro, ka runa nav par nometnēm, kurām tiek paredzēts finansējums no valsts prioritārā budžeta. Norāda uz to, ka ir ļoti maz lībiešu valodas pratēju un ir nepieciešams veikt

pētniecisko bāzi un digitalizāciju, un ka ir nepieciešami cilvēki, kuri var strādāt ar lībiešu valodas tekstiem un ievadīt tos datubāzēs. Norāda, ka nākotnē šie cilvēki varētu sniegt arī konsultācijas lībiešu valodas jautājumos. Uzskata, ka ir jāpiesaista projekta personāla, kas to varētu darīt. Atgādina, ka šobrīd nav valsts finansējuma lībiešu valodai. Atgādina, ka nākamais gads ir pasludināts par autohtono desmitgadi un uzskata, ka šajā laikā ir jādara viss iespējamais, lai nepazaudētu tos, kas ir sākuši apgūt lībiešu valodu un varētu palīdzēt pētniekiem.

A. Bukšs vēlas paskaidrojumu par B punktu, kādā kontekstā tas tiek domāts, kas ar to ir domāts. Atbalsta lībiešu valodas saglabāšanu. Atzīst, ka ir labi, ka ir izdalīts atsevišķs punkts, bet rodas jautājums, par punktu 6.6.1., kur ir arī par latgaliešu rakstu valodu, īsti neizprot to formulējumu. Bukšs jautā, vai nacionālais uzstādījums ir novest situāciju ar latgaliešu rakstu valodu līdz situācijai, kādā tagad ir lībiešu valoda, kuru ikdienā vairs nelieto, un tad organizēt programmu tās saglabāšanai? Norāda uz to, ka latgaliešu rakstu valodas lietotāju skaits dramatiski samazinās, īpaši jaunās paaudzes vidū.

V. Ernstsone norāda, ka latgaliešu valodai ir paredzēti vairāki valsts finansēti pasākumi izglītībā un apguvē. Vērš uzmanību uz to, ka Valsts valodas centrs ir izveidojis darbinieka štata vietu latgaliešu rakstu valodas jautājumu konsultācijām. Norāda, ka saredzamas arī cita atbalsta iespējas. Plāno papildināt par latgaliešu rakstu valodas pētniecību un papildināt esošo korpusu. Norāda, ka ir paredzēts to papildināt gan zinātnē, gan Valsts valodas politikas atbalstā.

A. Vasiļjevs apstiprina, ka tiešām ir izsludināta vakance amatam, kas iepriekš nekad nav bijis attiecībā uz konsultācijām par latgaliešu rakstu valodas lietojumu. Norāda, ka tas nav pietiekami attiecībā uz izpēti un valodas pratēju apzināšanu. Atzīst, ka viss ir labi noformulēts attiecībā uz lībiešu valodu. Aicina nenovest līdz situācijai, kad vairs nekā nav, un ir jāglābj. Atzīst, ka kopumā 6.6.2. atbalsta.

G. Zemītis izsaka viedokli par latgaliešu rakstu valodu, uzskatot to par paradoksu, ka tā tiek uzskatīta par rakstu valodu. Norāda uz to, ka pārsvarā šī valoda eksistē mutiskās formas veidā. Norāda uz to, ka šai valodai ir ļoti vājš atbalsts digitālajā vidē, bet atgādina, ka ir izdota valodas pareizrakstības vārdnīca. Pauž cerību, ka caur šo programmu latgaliešu valodai varēs izveidot mūsdienīgu digitālo atbalstu.

V. Ernstsone jautā, vai šeit ir vajadzīga pareizrakstības rīka pilnveide, vai tas ir kaut kas cits. Atgādina, ka esošajā Valsts pētījuma programmā tika sniegts atbalsts pareizrakstības rīka teksta daļā. Aicina noformulēt.

G. Zemītis ierosina rakstīt vispārīgāk – kā valodas tehnoloģiju izstrāde latgaliešu rakstu valodai vai latgaliešu rakstu valodas attīstībai.

V. Ernstsone atgādina, ka tas ir 6.6.1.

G. Zemītis piekrīt, ka tas ir 6.6.1.

D. Stepanovs aicina turpināt izskatīt nākamās jautājumus. Par horizontālajiem uzdevumiem. Jautā, vai ir nepieciešama diskusija, vai to noslēdz un tad iesūta rakstveidā. Norāda, ka bijis maz komentāru. Aicina kolēģus izteikties.

A. Vasiļjevs ierosina izteikt komentārus, par pārējo iesniegt priekšlikumus rakstiski. Vērš uzmanību punktam 7.2. par visām mērķa grupām, kas tur uzskaitītas un cer, ka tam būs pozitīva ietekme arī uz tautsaimniecības nozarēm, piemēram, izdevējdarbību, IT nozari. Ierosina iekļaut precizējumu, kas būtu praktiski izmantojami, ne tikai zinātniski rezultāti.

D. Markus jautā, vai ar nolūku nav pieminēta ne folkloristika, ne literatūrzinātne. Atgādina, ka nepārstāv šīs nozares. Norāda, ka tradicionāli tā ir letonika. Jautā, vai tam ir kaut kāds iemesls.

D. Stepanovs paskaidro, ka šie ir uzdevumi, šeit nav jānorāda nozares.

D. Markus iebilst, ka runa ir par visu šo programmu, kur neparādās literatūrzinātne un folkloristika. Norāda, ka folkloristika ir ļoti letoniska.

[17:23 D. Melbārde atslēdzas no sēdes]

D. Stepanovs paskaidro, ka Izglītības un zinātnes ministrija, veidojot šo valsts pētījumu programmu, cenšas turpināt tās tēmas, kas jau iepriekš ir uzsāktas. Norāda, ka Kultūras ministrija veido divas pētījumu programmas. Aicina izteikties Zariņu par otro programmu. Atgādina par ierobežotiem resursiem, un ka paplašināt uzdevumus nevar, jo tādējādi būtu jāsamazina resursi esošiem uzdevumiem.

U. Zariņš apstiprina, ka valsts pētījumu programmā, ko īsteno Kultūras ministrija, literatūrzinātne iekļaujas tvērumā. Atzīst, ka folkloristika nav īpaši izcelta, bet kultūras mantojums tiek pētīts, tai skaitā nemateriālais kultūras mantojums. Paskaidro, ka otrā programma, ko Stepanovs minēja, ir tikai ieceres stadijā. Norāda uz to, ka viss atkarīgs no finansējuma. Vērš uzmanību tam, ka tas nav saistībā ar kultūru, bet sabiedrības saliedētības un mediju politiku. Paskaidro, ka otrajā programmā šīs tēmas nebūs iekšā. Zariņš paskaidro, ka ir centieni nodalīt pētījumu jomas, kas vairāk attiecas uz kultūru un mākslu.

S. Ēlerte atzīst, ka nav komentāru par konkrēto punktu, bet ir jautājums par uzdevumu šīs programmas rezultātu publiskošanai. Vērš uzmanību uz punktu 7.4., kur minēts “nodrošināt publisku pieejamību”, tai skaitā bezmaksas piekļuvi publikācijām. Jautā, vai nebūtu pienākums meklēt veidus kā šīs zināšanas nodot sabiedrībai, ne tikai publicējot pētījumus kā galarezultātu. Norāda, ka to vajadzētu darīt, lai tas nonāktu arī līdz sabiedrības apziņai. Vērš uzmanību uz to, ka nav skaidra formulējuma.

D. Stepanovs atbalsta priekšlikumu. Norāda, ka šāds uzdevums noteikti ir, jo tāds ir arī citās programmās.

S. Ēlerte norāda, ka tādu neredz un to vajadzētu sameklēt.

L. F. Dreimane atgādina, ka tad, kad pārstrādāja struktūru, tas tika iestrādāts caur šo te ietekmi, bet var izdalīt arī atsevišķi. Norāda, ka, vienkāršojot lietas, tās sāk pazust.

D. Stepanovs norāda, ka komunikācija ar sabiedrību ir ļoti būtiska.

L.F. Dreimane ierosina pievienot klāt komunikāciju un zināšanu pārnesi.

D. Stepanovs paskaidro dalībniekiem, ka gan zinātniskā veidā, gan populārzinātniskā veidā. Aicina turpināt un norāda uz rezultātiem, kas balstās uz Ministru kabineta noteikumiem. Norāda, ka ir jābūt arī zinātniskās darbības rezultātiem – publikācijām, dalībai augsta līmeņa

konferencēs, tehnoloģiju tiesībām, citam intelektuālajam īpašumam, arī cilvēka kapitāla attīstībai. Aicina dalībniekus izteikt savus priekšlikumus.

D. Markus interesējas vai runājot par starptautisko sadarbību būs iespēja darboties, strādāt un pētījumus veikt tikai Latvijas zinātniekiem, vai arī citu valstu zinātniekiem?

D. Stepanovs paskaidro, ka šobrīd nav liegts iesaistīt projektos arī diasporas vai citu valstu zinātniekus, ja tam ir objektīva nepieciešamība un pievienotā vērtība, īpaši šajos laikos, kad tik ilgi strādāts attālināti.

D. Markus interesējas par to, vai šiem cilvēkiem nebūs jābūt ievēlētiem kādā Latvijas institūcijā.

D. Stepanovs paskaidro, ka būtu jāpaaugstinās, vai zinātniskās darbības likumā nav kādi šķēršļi. Norāda, ka konkursa nolikumā tas tiks minēts detalizēti.

G. Zemītis papildina Markus teikto, ka virkni humanitāro jomu, kas tradicionāli ietilpa Letonikā, nevar iekļaut. Vērš uzmanību uz to, ka ir mēģinājums visu ielikt 6.1. punktā, līdz ar to projektu padarot smagu un tik grūtu. Saredz iespēju runāt par latviešu vēstures un kultūras mantojumu, nemateriālo kultūras mantojumu. Norāda, ka tas ir iespējams pie šāda formulējuma, bet tas vēl vairāk uzsver nepieciešamību nodalīt C punktu, kas ir pie 6.1.. Aicina par to padomāt. Norāda, ka tradicionālā etnogrāfija, kas ir ļoti svarīga topošā Latvijas vēsturisko zemju likumprojekta kontekstā, ir kā lokālo identitāšu stiprināšanas instruments. Zemītis norāda, ka tas ir pelnījis lielāku ievērību. Atgādina, ka Zinātņu akadēmijas priekšlikumā ir minēts, lai visas zinātnes tiktu sadalītas proporcionāli, jo Latvijā nav daudz nozaru, kuras būtu lemtas izmiršanai, bet tādas ir un uz starptautiskiem grantiem tādām ir grūti pretendēt. Norāda, ka ir jādomā par programmas tālāku attīstību. Atgādina, ka ir bijušas grūtības ar filozofisko, tiesisko domu, bet izsaka pateicību tiem, kas šajos jautājumos ir palīdzējuši.

D. Stepanovs izsaka pateicību par apstiprinājumu, ka 6.1. ir pamatoti sadalīts. Apstiprina, ka komentārs tiks ņemts vērā. Pateicas par iesaistīšanos augsta līmeņa diskusijā par programmu. Norāda, ka šāda programma ir ļoti nozīmīga, ka tas palīdzēs to uzlabot. Interesējas, cik daudz laika nepieciešams, lai pārskatītu konceptuālo ietvaru, lai iesniegtu gala komentārus. Stepanovs lūdz kolēģus vienoties. Norāda, ka konceptuālo ietvaru vajadzētu nodot līdz 2021.gada Jāņiem. Norāda, ka zinātniekiem būs nepieciešams laiks pieteikties, respektējot akadēmiskos atvaļinājumus, jo zinātniekiem nepieciešams laiks projektu sagatavošanai. Piemin, ka termiņš ir septembrī.

D. Markus norāda, ka tam, ko šodien izskatīja, varētu priekšlikumus iesniegt līdz pirmdienas vakaram (2021. gada 13. jūnijs).

D. Stepanovs pauž, ka augstu novērtē kolēģu spēju ātri izskatīt priekšlikumus.

L.F. Dreimane pievienojas Stepanova kunga iepriekš izskanējušajām bažām par starpdisciplināro komandu sagraušanu. Norāda, ka ir būtiski saturu ātri nokomunicēt ar zinātniekiem, jo vēl ir jāgatavo kontaktbiržu tikšanās un semināri, ko rīko kopā ar LZP. Norāda, ka komandām ir jānodod laiks radīt idejas, grupēties, mobilizēties un pārvērst tos

jaudīgos pieteikumos. Atgādina, ka viens no soļiem ir skaidra komunikācija ar pētniekiem par to, kas tiek sagaidīts no šīs programmas.

D. Stepanovs pateicas LZA ekspertiem, LZP un ministrijas kolēģiem par neatlaidīgu darbu un aktīvu komunikāciju. Norāda uz to, ja būs dažādi, savstarpēji konfliktējoši priekšlikumi, tad būs jāsasauc kārtējā tikšanās. Ja nē, tad programmas konceptuālo ietvaru pabeigs rakstveida procedūrā. Vērš uzmanību uz to, ja pirmdien, 2021. gada 13. jūnijā, tiks iesniegti priekšlikumi, tad otrdien, 2021. gada 14. jūnijā, jau būs sagatavots tīrteksts. Aicina koleģiāli atbalstīt dokumenta gala redakciju, lai nav nepieciešamības balsot par noteiktām redakcijām. Izsaka visiem pateicību un noslēdz sēdi.

Pielikumā:

1. Darba kārtība
2. Konceptuālais ietvars
3. Latvijas Zinātņu akadēmijas atzinums par valsts pētījuma programmas "Letonika 2" konceptuālo ietvaru

Stratēģiskās vadības padomes priekšsēdētājs

Protokolē

D. Stepanovs

L. Bužinska